

# Državni zakonik

za

## kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LXIV. — Izdan in razposlan dné 30. decembra 1893.

(Obsega štev. 200.—203.)

### 200.

#### Zakon z dné 25. decembra 1893. l.

o c. k. deželni brambi kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, izvzemši deželno brambo tirolsko in predarelsko, v zvezi z določili vojnega zakona.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

##### §. 1.

Dvanajstletna služabna dolžnost moštva, uvrščene naravnost v deželno brambo — izvzemši nadomestno reservo (§. 13. vojnega zakona) — obsega 2 leti v dejalnem in 10 let v nedejalnem staležu. Število mož, primérno sistemiziranemu staležu podčastnikov, smé se še tretje leto obdržati v dejalni službi. Za tretje, v prezentnem staležu odsluženo leto naj odpadejo 4 tedni od vseh dolžnih orožnih vaj (§. 4.) in pa 2 leti od dolžne službe v deželni brambi, a dolžnost črne vojske naj neha z dovršenim 40. letom življenja.

##### §. 2.

Organizacijo deželne brambe določuje cesar.

##### §. 3.

Iz vojstva v deželno brambo prestavljeni gazi in tako moštvo posebnega orožja in pa posebnih strok in zavodov se morejo ob vojski po potrebi

uporabljati v ojačbo dotičnih krdel, strok in zavodov vojstva, ako so se njih reserve poklicale v službovanje ter se je zavkazala mobilizacija vsaj nekega dela deželne brambe.

##### §. 4.

Občasne (perijodične) orožne vaje deželne brambe se vršijo vsak krat na dobo do štirih tednov, a ne ob žetvi.

Za opremo in razpremo potrebni čas enega dne se ne vračunja v dobo vaje.

K orožnim (služabnim) vajam do zgoraj navedene dobe se smejo privzemati nedejalni častniki deželne brambe in častniški aspiranti po potrebi, vse ostale v nedejalnem staležu bivajoče osebe deželne brambe pak, kolikor moči ozirajoč se na razmere njih bivališča, toliko krat, da skupna doba vseh občnih orožnih vaj v vsem času službovanja v deželni brambi vkupe ne preseže 20 tednov za tiste, ki so se naravnost uvrstili v deželno brambo, in štirih tednov za tiste, ki so bili po dovršeni dolžnosti službovanja v vojstvu prestavljeni iz rezerve v deželno brambo.

Razglas, kateri letniki moštva naj se vsak krat pokličejo k občasnim orožnim vajam, izdá naj se najkasneje do konca tistega leta, ki je zadnje pred letom poziva.

Prvo orožno vajo nadomestnih rezervistov, uvrščenih v deželno brambo, je moči vršiti takoj po prvi izučbi.

Ob orožnih vajah naj se krdela deželne brambe menjaje se vdeležujejo tudi večih vaj vojstva; za ta

slučaj je dovoljeno, orožni vaji izjemoma podaljšati dobo do petih tednov, vračunajoč jo v spredaj omenjeno dolžnost vseh orožnih vaj.

Kadar iz katerih koli razlogov odpade kaka zakonito namerjana orožna (služabna) vaja reserve ali deželne brambe, tedaj jo je moči dodatno izvršiti, a v istem letu se nikedór ne smé dvakrat vzeti v orožno (služabno) vajo.

#### §. 5.

Častniški zbor deželne brambe se snuje in dopolnjuje:

- a) po prestopanju dejalnih častnikov iz vojsva;
- b) po prideljevanju rezervnih častnikov iz vojsva;
- c) po privzemanju častnikov pokojnega staleža in razmerja „zunaj službe“ iz vojsva;
- d) z osebami, ki niso zavezane nobeni služabni dolžnosti, pa si želé pridobiti častniško šaržo ter so popolnoma sposobne za to;
- e) po poviševanju v deželni brambi sami po načelih, ki za to veljajo za vojsvo.

#### §. 6.

Osebe deželne brambe so v svojih šaržah enake osebam vojsva; pri istem redu šarže imajo osebe vojsva prednost pred osebami deželne brambe.

#### §. 7.

Jezik poveljstva je za deželno brambo po vsem obsegu kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, isti kakor za vojsvo.

Splošni služabni in odlikovalni znaki šarž, potem oprema in oborožba, in pa služabni in vadbeni predpisi deželne brambe naj vstrežajo služabnim in odlikovalnim znakom šarž, potem opremi in oborožbi in pa služabnim in vadbenim predpisom vojsva.

#### §. 8.

Gazisti in moštvo deželne brambe imajo samó ob svojem službovanju pravico do pristojbin, katere so ob miru, pripravnosti in vojski enake pristojbinam vojsva.

#### §. 9.

Vsi stroški za deželno brambo, med katere spadajo tudi dodatne pristojbine vpokojenim častnikom ob njih službovanju, bolé ob miru proračun ministra za deželno bran; tisti stroški pak, ki nastanejo po mobilizaciji in uporabi deželne brambe

za vojne namene, zalagajo se iz skupne dotacije državnega vojnega ministra.

#### §. 10.

Vse stvari deželne brambe spadajo v področje ministra za deželno bran, kateri predlaga dotične nasvete cesarju.

Minister za deželno bran izdaje svoje naredbe oblastvom, krdelom in zavodom deželne brambe po višem poveljniku deželne brambe ter dobiva po njem tudi njih služabne predložke.

#### §. 11.

Višemu poveljniku deželne brambe pristoji ob miru:

1. vrhovno vodstvo vojaške izučbe;
2. nadzorovanje discipline;
3. ogledovanje krdel;
4. ogledovanje vojnih zalog;

5. izvrševanje vojaške sodne oblasti o osebah deželne brambe, ki so pod njo, in disciplinarne oblasti o častnikih in moštvu, ki službujejo dejalno;

6. odobravanje v osebnih stvaréh častnikov.

On smé v stvaréh svojega področja razpolagati z oblastvi in krdeli deželne brambe, vendar je dolžan, važnejša ukazila ob enem priobčiti ministru za deželno bran.

#### §. 12.

Vsa deželna bramba ali pa kak njen dél se sklicuje in mobilizuje po potrebi za namene, navedene v §. 4. vojnega zakona, samo na povelje cesarja sè sopodpisom odgovornega ministra za deželno bran.

#### §. 13.

Ta zakon, s katerim se ob enem razveljavljajo določila zakona z dné 24. maja 1883. l. o deželni brambi kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, stopi v moč in veljavo z dném razglasitve, in izvršitev njegova se naroča ministru za deželno bran.

V Welsu, dné 25. decembra 1893.

**Franz Jožef s. r.**

Windisch-Graetz s. r. Welsersheimb s. r.

**201.****Razglas poljedelskega ministerstva  
z dné 25. decembra 1893. l.**

o razpustu upravnega urada državne gosposčine  
v Nadworni.

Z razglasom poljedelskega ministerstva z dné 2. septembra 1891. l. (Drž. zak. št. 133.) za oskrbovanje upravnih opravil za državo nakupljene gosposčine v Nadworni v enako imenovanem političnem okraju v Galiciji začasno ustanovljeni „C. k. upravni urad državne gosposčine v Nadworni“ sè sedežem v Nadworni se na podstavi Najvišega poblastila z dné 23. junija 1893. l. z dném 31. decembra t. l. razpusti in opraviila njegova prejdejo s 1. dném januarja 1894. l. na gozdno in gosposčinsko ravnateljstvo v Levovu.

Falkenhayn s. r.

**202.****Zakon z dné 27. decembra 1893. l.,**

s katerim se vlada pooblašča, da naj začasno  
pravna trgovinske razmére sè Španjskim.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora  
ukazujem takó:

## §. 1.

Vlada je pooblaščena, da naj s prometom sè Španjskim postopa takó, kakor je z ukazom vsega ministerstva z dné 30. decembra 1892. l. (Drž. zak. št. 235.) zavkazano na podstavi zakona z dné 28. decembra 1892. l. (Drž. zak. št. 233.) ali pa na drugačen, namenu vstrezen način, oziroma da naj sè Španjskim vkrene in v moč spravi domembe, to vendar takó, da bo s temi naredbami ali domembami, ako in kolikor bi vtegnile svojo veljavnost raztezati črez 31. dan decembra 1894. l., poprej postopati ustavoma.

## §. 2.

Izvršitev tega zakona, ki zadobi moč s 1. dném januarja 1894. l., naroča se vsemu Mojemu ministerstvu.

Na Dunaju, dné 27. decembra 1893.

**Franc Jožef s. r.**

|                       |                  |
|-----------------------|------------------|
| Windisch-Graetz s. r. | Falkenhayn s. r. |
| Welsersheimb s. r.    | Bacquehem s. r.  |
| Schönborn s. r.       | Wurmbrand s. r.  |
| Madeyski s. r.        | Plener s. r.     |

Jaworski s. r.

**203.****Ukaz ministerstva za notranje  
stvari z dné 28. decembra 1893. l.,**

s katerim se za obrate za izdelovanje celuloze in lesovíne, zavezane zavarovanju proti nezgodam, izpreminja razdelitev na nevarnostne razrede, podana v ministerskem ukazu z dné 22. maja 1889. l. (Drž. zak. št. 76.), izdanem na podstavi §. 14. v zakonu z dné 28. decembra 1887. l. (Drž. zak. št. 1. iz leta 1888.) o zavarovanju delavcev proti nezgodam.

Doslišavši zavarovalni pridodani svet, ukazuje se to-le:

Namesto naslovov, v sistematičnem redu podanih v ministerskem ukazu z dné 22. maja 1889. l. (Drž. zak. št. 76.) v skupini X., lit. a razdelitve zavarovanju proti nezgodam zvezanih obratov na nevarnostne razrede, namreč naslovov:

Fabrike za celulozo in lesovino  
nevarnostni razred XI.

in  
Brusilnice lesa za izdelavo lesovine  
nevarnostni razred XI.  
stopijo ti-le naslovi:

Fabrike za celulozo:

1. Snažba lesa in k nji spadajoča pomožna dela:

a) pri uporabi krožnatih žag ali ploščatih rezalnikov in snažilnikov za les

nevarnostni razred X.,

b) pri uporabi krožnatih žag in ploščatih rezalnikov, ako je njih uporaba omejena na razdrobljevanje debel in se delo sicer vrši z roko, nevarnostni razred VII.;

2. dela za narejanje celuloze iz osnaženega lesa . . . . . nevarnostni razred VI.

Fabrike za lesovino (brusilnice lesa) in fabrike za leseno lepenko:

1. Snažba lesa in k nji spadajoča pomožna dela:

a) pri uporabi krožnatih žag in snažilnikov za les

nevarnostni razred X.,

b) pri uporabi krožnatih žag, ako je njih uporaba omejena na razdrobljevanje debel in se delo sicer vrši z roko . . . nevarnostni razred VII.;

2. dela za narejanje lesovine ali lesene lepenke iz osnaženega lesa . nevarnostni razred VI.

Ta ukaz stopi v moč s 1. dném januarja 1894. l.

Bacquehem s. r.

# Državni zakonik

za

## kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane

izhaja v založbi c. k. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, l. okraj, Singerstrasse št. 26, tudi leta 1894. v nemškem, italijanskem, češkem, poljskem, maloruskem, slovenskem, hrvaškem in rumunskem jeziku.

Naročnina Državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za vse leto 1894. za en izvod — bodi, da se hodi ponj ali da se pošilja poštine prosto — 3 gl.

Naročevati se je v založbi c. k. dvorne in državne tiskarnice, kjer si je moči naročiti tudi posamezne letnike in kose.

Kadar kedó kupi Državnega zakonika eno celo desetletje ali še več desetletij na enkrat, tedaj stane v nemški izdaji:

|                                                                           |        |                                                    |        |
|---------------------------------------------------------------------------|--------|----------------------------------------------------|--------|
| Desetletje od l. 1849. vštevši do l. 1858. . . . .                        | 25 gl. | Desetletje od l. 1869. vštevši do l. 1878. . . . . | 16 gl. |
| " " " 1859. " " " 1868. . . . .                                           | 12 "   | " " " 1879. " " " 1888. . . . .                    | 20 "   |
| Vsa štiri desetletja od l. 1849. vštevši do l. 1888. pa stanejo . . . . . |        |                                                    |        |

60 gl.

### V izdajah drugih jezikov stane:

|                                                                 |        |                                                    |        |
|-----------------------------------------------------------------|--------|----------------------------------------------------|--------|
| Desetletje od l. 1870. vštevši do l. 1879. . . . .              | 16 gl. | Desetletje od l. 1880. vštevši do l. 1889. . . . . | 20 gl. |
| Desetletji od l. 1870. vštevši do l. 1889. pa staneta . . . . . |        |                                                    |        |

30 gl.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo počenši z letom 1894. po teh-le cénah:

|                           |              |                           |              |                           |              |
|---------------------------|--------------|---------------------------|--------------|---------------------------|--------------|
| Letnik 1849. za . . . . . | 2 gl. 10 kr. | Letnik 1864. za . . . . . | 1 gl. 40 kr. | Letnik 1879. za . . . . . | 2 gl. 30 kr. |
| " 1850. " . . . . .       | 5 " 25 "     | " 1865. " . . . . .       | 2 " — "      | " 1880. " . . . . .       | 2 " 20 "     |
| " 1851. " . . . . .       | 1 " 30 "     | " 1866. " . . . . .       | 2 " 20 "     | " 1881. " . . . . .       | 2 " 20 "     |
| " 1852. " . . . . .       | 2 " 60 "     | " 1867. " . . . . .       | 2 " — "      | " 1882. " . . . . .       | 3 " — "      |
| " 1853. " . . . . .       | 3 " 15 "     | " 1868. " . . . . .       | 2 " — "      | " 1883. " . . . . .       | 2 " 50 "     |
| " 1854. " . . . . .       | 4 " 20 "     | " 1869. " . . . . .       | 3 " — "      | " 1884. " . . . . .       | 2 " 50 "     |
| " 1855. " . . . . .       | 2 " 35 "     | " 1870. " . . . . .       | 1 " 40 "     | " 1885. " . . . . .       | 1 " 80 "     |
| " 1856. " . . . . .       | 2 " 45 "     | " 1871. " . . . . .       | 2 " — "      | " 1886. " . . . . .       | 2 " 30 "     |
| " 1857. " . . . . .       | 2 " 85 "     | " 1872. " . . . . .       | 3 " 20 "     | " 1887. " . . . . .       | 2 " 50 "     |
| " 1858. " . . . . .       | 2 " 40 "     | " 1873. " . . . . .       | 3 " 30 "     | " 1888. " . . . . .       | 4 " 20 "     |
| " 1859. " . . . . .       | 2 " — "      | " 1874. " . . . . .       | 2 " 30 "     | " 1889. " . . . . .       | 3 " — "      |
| " 1860. " . . . . .       | 1 " 70 "     | " 1875. " . . . . .       | 2 " — "      | " 1890. " . . . . .       | 2 " 70 "     |
| " 1861. " . . . . .       | 1 " 50 "     | " 1876. " . . . . .       | 1 " 50 "     | " 1891. " . . . . .       | 3 " — "      |
| " 1862. " . . . . .       | 1 " 40 "     | " 1877. " . . . . .       | 1 " — "      | " 1892. " . . . . .       | 5 " — "      |
| " 1863. " . . . . .       | 1 " 40 "     | " 1878. " . . . . .       | 2 " 30 "     | " 1893. " . . . . .       | 3 " — "      |

Letnik 1893. se bo dobival še le potem, ko se izdasta tudi kazali k ti jezikovni izdaji.

Letniki 1870. vštevši do 1893. v ostalih sedmih jezikovnih izdajah se dobivajo po tisti ceni, kakor dotični letniki v nemški izdaji.

NB. Tisti kosi Državnega zakonika, kateri naročniku celó niso došli ali pa so mu došli nedostatno, naj se reklamirajo (pooglašajo) najdalje v štirih tédnih.

Kadar ta rok izteče, tedaj se bodo kosi Državnega zakonika izročevali samo proti plačilu prodajne cene ( $\frac{1}{4}$  pole, to je 2 strani, stane 1 kr.).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki počenši od l. 1849. do 1893., v ostalih sedmih jezikovnih izdajah pa vsi letniki od leta 1870. vštevši do 1893. popolnoma dopolnjeni, more se ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ( $\frac{1}{4}$  pole, to je 2 strani, stane 1 kr.) dobivati počenši z letom 1894. iz založbe c. k. dvorne in državne tiskarnice, ter je potemtakem vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) Državne zakonike, in vsak si more sestaviti iz vseh letnikov tisto gradivo, katero ga seosebno zanima.